

કોંગી કૌભાંડો ને ભાજપી જુઠાણાંથી પ્રજા થાકી છે બસ, હવે બહુ ઘ્યું, બંનેની આવરદા થ પાકી છે નાખી નજર આપ તરફ, સૌ એ સાખી છે સચ્ચાઈ - બધી ગરબડનો ઘલાવ 'કેંચરીવાલ'-ફાકી છે.

કોંગી મગર, 'આપ' નો હવે કૌભાંડો ગળી જઇ - સાચે છે આંસુ (મનમોહન નો એકરાર) - 'આપ' નો હવે હનુમાન કૂદકો - લોકસભામાં..

દાર્દરુ

ચિંતન

પબલ્ડ હૃદય અંતિ પાપ ડિગેબો જરૂરિ સદા પર સંપતિ દેખી ।
જઈ કહું કિંદા સુનહિ પરાય હરખાઈં ઘનું હુ પરી નિધિ પાશ ॥ (૧)
કામ કોષ મદ લોભ પરાયન નિર્દય કપટી કુટિલ મલાયન ।
બચુર અકારન સહ કાહુ સૌ જે કર દિલ અનહિત તાહુ સૌ ॥ (૨)
ગુરુ લેના ગુરુ દેના ભોજન ગુરુ ચલેના ।
ભોલ મધુર જિમિ મોરા ખામ મહા અંતિ હૃદય કહોરા ॥ (૩)

સંત તુલસીદાસજીએ 'રામચરિત'માં સંત અને અસંતના બહાણે દર્શાવ્યા છે એમાંથી અહીં અસંત હુર-દુર્જન લોકોના વહાણ-સ્વભાવનું વર્ણન કરે છે :
(૧) કપટી હૃદયવાળા મનુષ્યોના હૃદયમાં સદાય બળતરા હોય છે. તેઓ પારકાની ધન-સંપતિ, સદતી સુખ, માન-સન્માન, ખેડ નથી શકતા અને હુવ બાળવા કરે છે. પરંતુ જે બીજાની નિંદા-દોષ સાંભળે તો આનંદના અનુભવ સાથે પ્રસન્ન થાય છે. મનમાં રાહુ થાય છે. બાહે કોઈએ એકઠો કરવો ખજાના ન મળી ગયો હોય! (૨) તેવા લોકો, કામ કોષ, મદ અને લોભ સાથે ખીટી પ્રેમ કરનારા હોય છે, નિર્દય, કપટી, કુટિલ અને કપટી હોય છે વળી તેઓ વિના કારણ બધાની સાથે વેર-દુશ્મની બાંધતા ફરે છે વળી કોઈ તેમનું ભલું-સારું ઈચ્છે તો તેમનું પણ તેઓ બગાડી-ખરાબ ઈચ્છે છે. (૩) આવા લોકોના વ્યવહારમાં ગૂઠાણુ, બોલાવા-સાલવાનું જુઠાણુ, આવા-પીવામાં જુઠાણુ જ હોય છે. તેઓ બોલે તો મોર જેવું મધુર ટુકડા હરીને પણ એમનું હૃદય કહોર હોય છે. એ મહાન ઝેરી સર્પોને પણ ગળી જાય છે.

- સુવિચાર**
- 'કક્કા માંથી - એક મા' શબ્દ કાઢી નાખો તો મારે મન કક્કો સાવ નિરર્થક છે- **સાંભરમ હવે**
 - મા એટલે ખૂબ સવાલો પૂછે ત... મા એટલે જે તમારા તમામ જવાબો પર વિચારસહૃદય છે - **કાચર ઝોજા વેઠ**
 - જીવનની મિહાશને માલવા માટે આપણી પાસે ભૂતકાળને ભૂલવાની શક્તિ હોવી જોઈએ - **અરબી કહેવાત**
 - સપ્તપદીના પાઠ સાંભળી લેવાથી ઇશન સફળ થઈ જતા નથી સુગલ માટે એ વિધિ નહીં કમીટમેન્ટ હોવું જોઈએ - **સાહસુદીન રાહોડ**
 - જીભ બે રીતે નુકસાન કરે છે, એક તો વધુ બોલવાથી તેની કિંમત ચૂકવી પડે છે અને વધુ ખાવામાં આવે તો સ્વાસ્થ્ય પર તેની અસર પડે છે - **શિવના શિબ**
 - ગાહકોની મનોવૃત્તિ અને મનોલક્ષ્યા સમજવા ગ્રાહકો નાના દુકાનદારો કે કુટુંબીય પરના હેરીયા સાથે પણ સંવાદ કરવાની મને નાખવા નથી - **રતન કાશી**
 - કેટલાક લોકો કોલેજ ગયા વિના જ શિક્ષણ મેળવે છે.. બાકીના કોલેજ પૂરી કરીને શિક્ષણ મેળવે છે - **જય વ્યાસ**
- (સંપાદક : ટીપ્પ વી.આસર)

ભોધ કથા

રામચરિત માટે માત્ર પ્રચાર માટે એકઠી કરેલી ઇતો અત્યારે ક્યાં 'સડતી' હશે એ રામ પણ નહીં જાણતા હોય! હવે સત્કારનો વારો! લોખંડનું શું છે એ 'સરદાર જાણે!' એના પરથી આજે લોખંડની વાત ચાલે આવી છે :
એક સંત એક નાના ગામડામાં ગયા. ખેડૂતોની વસ્તી હતી. લોકોનો સ્વભાવ અને વૃત્તિ જાણવા સંતે સામે બેઠા બેઠાને પ્રશ્ન પૂછ્યો. બોલો તમારા ઇતને અંતે જે લોખંડનો મોટો દાંતો હોય છે તેનો રંગ કેવો છે?
એક પછી એક જવાબ આપવા લાગ્યા. કોઈ કહે કાળો, કોઈ કહે ભૂખરો, કોઈ કહે કાટનો જંગ લાગી જવાથી પીળો દેખાય છે..
એક ખેડૂત તદ્દન નીચું બોલ શાંત બેઠો હતો, અંતે એને પૂછ્યું - ભાઈ! તું કેમ કંઈ ભાલતો નથી? તારી પાસે જમીન-દાન નથી?
ખેડૂત હવે - છે ને! પણ મારા ઇતનો રંગ તો ચાંદી જેવો સફેદ છે અને ચમકતો છે અને હળવ પ્રકારનો છે - એટલે આ બધાથી અલગ પડું છું. તેથી હું મૂંઝવે ઊભો છું.
સંત ઉઠીને એની પાઠ યાખડી કહ્યું જે ખૂબ પરિશ્રમ કરી ખેતી કરી છે એના ઇતનો દાંતો ચાંદીની જેમ જ ચમકતો રહે છે.
Email - sureshchandrabbhatt18@gmail.com

કલેક્ટર શ્રીના પી.એ. ડોવા છતાં રચનાત્મક કાર્યોમાં અગ્રેસર શ્રી નરેશભાઈ એસ. પટેલ

શ્રી નરેશભાઈ પટેલના ઉમદા વિચારોથી એમના વ્યક્તિત્વને પામનો પ્રયત્ન કરીએ.

શ્રદ્ધવેદમાં કહ્યું છે કે, 'આનો ભદ્રાકલ્પતોયન્તુ વિશ્વતઃ ।' એટલે કે એમને બધી જ દિશાઓમાંથી શુભ વિચાર પ્રાપ્ત થાયો. માનવમૂળ તો ધાર્મિક વૃત્તિઓ અને વંદનીય વિભાવોથી ઓગળ્યા છે. તેથી જુવન માંગવા અને હૃદયવેતુઓની શુભ ભાવનાઓથી ખેડાયેલું છે. લાગણીની સમર્પિત પ્રીતિ ઈશ્વત્વ સાથે નિહીત છે.

જીવનમાં સામાજિક અને ધાર્મિક અનુભવો દરમ્યાન તમામ પંથનો અભ્યાસ કર્યો. જીવનના અનુભવોથી એવા તારણ ઉપર આવ્યો કે પરમ પિતા શિવ પરમાત્માનું અમૃતવેદ યોગ દ્વારા દ્યાન ધરવાથી તમામ મુશ્કેલીઓનું નિવારણ થાય છે. પ્રભુ-સમરણ યોગ દ્યાનથી જે સંકલ્પ કરીએ તે દિનચર્યા દરમ્યાન પૂર્ણ થઈ શકે છે અને દિવસ આનંદીત સ્ફૂર્તિમય રીતે પરમપિતા પરમાત્માની ચાદમાં પસાર થાય છે. બીજાનું કલ્યાણ ઈચ્છવાથી પણ આપણું સારું થતું હોય છે.

સાબરમતીની અને સાબર ભૂમિના એક આજવા દર્શન છે. આ પ્રાંતના માલજુના પહાડીયા (તા. માલપુર અને જિ. સાબરકાંઠા) ગામે તા. ૧૦-૬-૧૯૬૨ના શુભ દેને જન્મેલા શ્રી નરેશભાઈને પિતાશ્રી સોમાભાઈ અને માતા કોદીબેન પાસેથી પણ સુંદર જીવનશૈલીનું અમૂલ્ય ભાણું પ્રાપ્ત થયું છે. વતન માલજુના પહાડીયાના ખોળે ઉછરેલા શ્રી નરેશભાઈએ બી.એ.ની ઉપાધિ મેળવી છે. પોર્ટીટીવ વિચારોના હિમાચલી નરેશભાઈનું ચિંતન ભરખર દાદ માગે તેવું છે.

મન 'આત્માની સંકલ્પશક્તિનું જ નામ છે. મનની શાંતિ એ જ આત્માની શાંતિ છે. પુરુષાર્થ અને પ્રાપ્તિ માટે સૌથી ઉત્તમ સમય અમૃતવેલાનો સમય મનાય છે. પાયો મજબૂત બનાવવાનો સમય. જે મજબૂત હોય તો ઈમારત પણ મજબૂત બને છે. આ સમયનો સંદેહિયોગ આત્માને સ્મૃતિ સ્વરૂપ બનાવવા પુરુષાર્થ કરવો જરૂરી હોય છે. મન એટલે કે સંકલ્પશક્તિ. બુદ્ધિ એટલે કે નિર્ણયશક્તિ. બંને મળે તો સંસ્કાર મળે તેવું મારું મંતવ્ય છે.

આવા ભુલંદ વિચારક નરેશભાઈ સાબરકાંઠામાં કલેક્ટરના પી.એ. તરીકે કર્તવ્ય નિષ્ઠ રહી ઉમદા ફરજ બજાવે છે એ તેમના જીવનની સફળતાનું પાણું ગણાય.

૧૯૮૦માં માલપુર તાલુકાના હમીરપુર ગામે શ્રીમતી મધુબેન સાથે નરેશભાઈ વિવાહિત થયાં. એક સુપુત્ર અને બે સુપુત્રીના આ માતા-પિતાએ પણ સંતાનોની ઉજવણી પ્રગતિ અર્થે આકાશ પાતાળ એક કર્યા છે તેની તવારખ નીચે મુજબ વર્ણવી શકાય.

માલજુના પહાડીયા તા. માલપુર, જિ. સાબરકાંઠા ખાતે એટલે કે મેઘાઈ માતાના મંદિરનાધામમાં આવેલ છે. બે ભાઈ અને ત્રણ બહેનો, માતા કોદીબેન- પિતા સોમાભાઈએ ખેતીના વ્યવસાયમાં ખૂબ મહેનત કરી નાનકડા ગામડામાં બધાને ઉછેરી અભ્યાસ કરાવી કેળવણી આપવાનું જીવનમાં ક્યારે ભૂલી ન શકાય તેવું ભગીરથ કાર્ય કરેલ છે. જાલ વરોવૂદ્ધ હોઈ તેમના આશિષ અને કુટુંબના મોભી તરીકેના છત્રનો લાભ મળે છે. તેના ફળસ્વરૂપે ૧૯૮૧ની સાલથી સરકારી નોકરીમાં આઈ.એ.એસ. અને આઈ.પી.એસ. ઉચ્ચ અધિકારીશ્રીઓના પર્સનલ આસીસ્ટન્ટ તરીકે ફરજ બજાવે છે. જુદાજુદા ખાતાઓ જેવા કે મહેસુલ વિભાગ, માર્ગ અને મકાન વિભાગ, ખોરાક અને ઔષધ નિયમન તંત્ર વિભાગ, ઉદ્યોગ ભવન, આદિપત્રી વિકાસ વિભાગ, ગ્રાહક સુરક્ષા વ્યાય વિભાગ, પોલીસ વિભાગ જેવા વિભાગો સહિત રેવન્યુ વહીવટીતંત્રમાં છેલ્લા ૩૩ વર્ષથી સેવાઓ આપી છે. પ્રખર ઉપયોગી બનવા પ્રયત્નશીલ છે. વર્ષો દરમ્યાન અમો પરિવાર સાથે લાયન્સ કલબ આયોજિત ઈન્ટરનેશનલ કન્વેન્શનમાં ચાર દેશોની વિદેશ યાત્રા કરી આઘ્યા, જેમાં ખાસ કરીને બંગાકોક, થાઈલેન્ડ, પતાયા, મલેશિયા, સીંગપુર તથા ચાલુ વર્ષ દરમ્યાન અમેરિકા દેશની મુલાકાત વોશિંગ્ટન અને વ્યૂર્ચોક સ્ટેટ, તેમજ કેનેડા દેશની મુલાકાત દરમ્યાન શ્રિટીશ કોલમ્બીયા, એડમીન્ટન, ઓન્ટારીઓ, ઓટાવા,

મોઢેર મોતી
- નરવર આહલપરા

સામાન્ય પ્રજાને ભાગ્યે જ જાણ છે કે ઠંડા પીણાંઓથી તરસ છિપાતી હોવાની પ્રતીતિ ભલે થતી હોય પણ ખરેખર તો તેમના માટે બિમારી અને આપણી નહીં પણ યમરાજાની પ્યાસ બુઝાવવાનું માધ્યમ બની જતી હોય છે

બોલીવુડના કે ભારતીય ક્રિકેટ જગતમાં કોઈપણ લોકપ્રિય અને સફળ બને એટલે ઠંડા પીણાં બનાવતી કંપનીઓ તરત જ તેમને અધધધ રકમ આપીને જાહેરખબર માટે સાર્થન કરી લે છે. કારણ? બોલીવુડના બાદશાહો કે ફૂટરી લીવોર્નો કે ચોક્કા-છક્કા ફટકારતા બેટ્સમેનો જ્યારે યે દિલ માંગે મોર અથવા સબસે બડી પ્યાસ કહીને ઠંડા પીણા પીતાં દેખાય છે ત્યારે સામાન્ય લોકો તેમની પાછળ-પાછળ એ પીણાંઓ ગટગટાવવા તૈયાર થઈ જાય છે. સામાન્ય પ્રજાને ભાગ્યે જ જાણ છે કે આ પીણાંઓથી તરસ છિપાતી હોવાની પ્રતીતિ ભલે થતી હોય પણ ખરેખર તો તેમના માટે બીમારી અને આપણી નહીં પણ યમરાજાની પ્યાસ બુઝાવવાનું માધ્યમ બની જતી હોય છે.

કમનસીબે સત્તાની ખુરશી પર બેઠેલાઓને કાં તો પોતાના ગજવાં ભરવામાં રસ છે અને નહીં તો તેઓ જે મલ્ટીનેશનલ કંપનીઓ (એમએનસી)ને અછોલામાં કરી રહ્યા છે, એ પ્રજાના સ્વાસ્થ્ય અને જિંદગી સાથે કેવાં ચેડાં કરી રહ્યા છે એનું આ અભણ અને અનાડી નેતાલોગને ભાન પણ નથી. એટલું જ નહીં પણ આ ઠંડાં પીણાં જેને અંગ્રેજીમાં એરેટેડ વોટર કહે છે એ બનાવનારી કંપનીઓ આપણા દેશના જળસ્રોતની અને અર્થતંત્રની પણ કેવી વાટ લગાડી રહી છે એ જાણવા-સમજવા જેટલી કાં તો બુદ્ધિ અને કાં તો દાનત ખુરશી પર બેઠેલાઓની નથી.

જોકે આપણામાંના ઘણા લોકોમાં ધીમે-ધીમે એક જાગરૂકતા આવી રહી છે કે આ પીણાંઓ આપણા સ્વાસ્થ્ય માટે સારા નથી પણ આ ઠંડાં પીણાં જેને અંગ્રેજીમાં એરેટેડ વોટર કહે છે એ બનાવનારી કંપનીઓ આપણા દેશના જળસ્રોતની અને અર્થતંત્રની પણ કેવી વાટ લગાડી રહી છે એ જાણવા-સમજવા જેટલી કાં તો બુદ્ધિ અને કાં તો દાનત ખુરશી પર બેઠેલાઓની નથી.

આ ૩૦૦ મિલિલિટર કોલ્ડ ડ્રિંક્સની એક બોટલમાં ૩૦-૪૦ મિલીગ્રામ કેફીન હોય છે. કેફીનનું વ્યસન થઈ જાય છે એ તો આપણે બધાને ખબર છે. હું ચા-કોડી નથી પીતો કે મને એની ટેવ નથી એવું ગર્વ સાથે કહેતી વ્યક્તિઓ કોલ્ડ ડ્રિંક્સની બોટલો બેધડક ઢીચતા હોય છે કારણ કે તેમને પોતાને પણ ખ્યાલ નથી હોતો કે તેમને આની પણ ટેવ પડી જાય છે. હકીકતમાં કેફીન પોતાનામાં જ શરીર માટે ઉપયોગી નથી પણ જ્યારે કેફીન ઠંડું કરીને પીવામાં આવે છે ત્યારે એની આદત પડવાની સંભાવના અનેકગણી વધી જાય છે. આ સિવાય પણ કેફીન ઠંડું કરીને પીવાથી એ વધુ ખરાબ અસરો પેદા કરે છે. ઠંડા પીણાંઓમાં ઠંડુ થયેલું કેફીન નર્વસનેસ, ચીડિયાપણું, અનિદ્રા અને હૃદયની ધડકનો તેજ કરે છે. અમેરિકામાં કરવામાં આવેલા સંશોધન મુજબ દરરોજ જો ૧૦૦ મિલીગ્રામ કેફીન જે બેથી ત્રણ બોટલ પીવાથી મળે છે એનાથી વ્યક્તિ તેનો બંધાણી બને છે.

બોર થતાં યુવાનો એકાદ ઠંડા પીણાની બાટલી ઢીચી જાય છે ત્યારે તેમને ખ્યાલ પણ નથી હોતો કે તેઓ ધીમે-ધીમે એના બંધાણી થઈ રહ્યા છે.

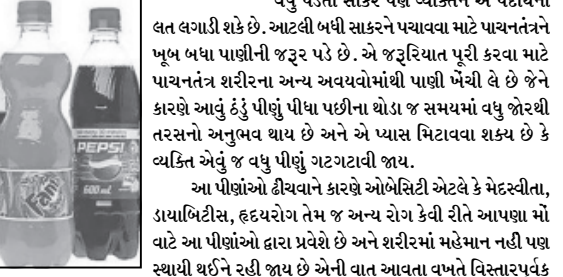
કદાચ કોઈ એવી દલીલ કરે કે અમે કોઈ રોજ ઠંડા પીણા પીતાં નથી પણ અવારનવાર પી લઈએ છીએ પણ આ વ્યક્તિઓને ખ્યાલ નથી કે કેફીનને કારણે હાડકાંઓમાં કેલ્શિયમનું પ્રમાણ ઘટે છે. જે સંશોધન થયું છે એ પ્રમાણે ૩૦૦ મિલીલિટરની એક બોટલ એરેટેડ વોટર અથવા તો જેની જોરજોરથી જાહેરખબરો કરવામાં આવે છે એ ઠંડું પીણું પીવાથી હાડકાંઓમાંનું ૨૦ મિલીગ્રામ કેલ્શિયમ ઓછું થાય છે!

આ સિવાય આ પીણાંઓમાં સાકરની માત્રા બહુ મોટા પ્રમાણમાં હોય છે. આપણે બધા જ જાણીએ છીએ કે રિકાઇડ-ડ સુગર એટલે કે સાકર આપણા શરીર માટે કેટલી નુકસાનકારક છે. આ પીણાંઓમાં સાકર ઠંડીકાંસીને નાખવામાં આવે છે એસિડ, કેફીન જેવા જે પદાર્થો આ કોલ્ડ ડ્રિંક્સમાં નાખવામાં આવે છે એના કડવાશભર્યા સ્વાદને મારી નાખવા માટે દોષા ભરીને સાકર ભભરાવવામાં આવે છે. ના, અહીં દોષા ભરીને એવા આ કાઠિયાવાડી શબ્દો કઈ લેખને વધુ મજાદાર બનાવવા નથી લખવામાં આવ્યા પણ દરેક ૩૦૦ મિલીલિટરની બોટલ દીઠ ૮-૯ ચમચી સાકર આ પીણાંઓમાં ઠાલવવામાં આવી હોય છે!

વધુ પડતી સાકર પણ વ્યક્તિને એ પદાર્થની લત લગાડી શકે છે. આટલી બધી સાકરને પચાવવા માટે પાચનતંત્રને ખૂબ બધા પાણીની જરૂર પડે છે. એ જરૂરિયાત પૂરી કરવા માટે પાચનતંત્ર શરીરના અન્ય વિકાસશીલ દેશોમાં કેવો પર્ગઈ જમાવવા માંડ્યો છે એ વિશે પણ વાત માંડીશું. આને માટે તેમના ટાગેટ છે આપણાં બાળકો. નાનપણથી જ વિવિધ માધ્યમો દ્વારા તેમને આ પીણાંઓ પ્રત્યે આકર્ષિત કરીને પોતાના બેનકમાં ખાતાંઓ નાણાંથી ફાટફટ કરવાની પેરવી કરી રહ્યા છે. આપણે ત્યાં પણ હોશે-હોશે મા-બાપ પોતાના નાનાં-નાનાં ભૂલકાંઓને આવા પીણાં પીવડાવે છે. શહેરોમાં લગભગ દરેક બંધે પાટીમાં આવા જ પીણાંઓના ગ્લાસ ભરી-ભરીને બાળકોને પીરસવામાં આવે છે. મા-બાપને પોતાને જ કદાચ ખ્યાલ નથી હોતો કે આ કોલ્ડ ડ્રિંક્સના નામે તેઓ બાળકોના પેટમાં ઝેર ઠાલવી રહ્યાં છે અને તેમને જાતભાતના રોગ ભેડમાં આપી રહ્યા છે.

આપણા બેવકૂફ, લુચ્યા, બંધા અને ધોણિયા નેતાઓ આપણા ભારતીય સ્વાસ્થ્યવર્ધક પીણાંઓને ઉત્તેજન આપવાને બદલે આ મલ્ટીનેશનલ કંપનીઓની સાથે કુલડીમાં ગોળ ભાંગીને આપણા આરોગ્ય સાથે ચેડાં કરી રહ્યા છે.

યે દિલ માંગે મોત... વિચાર યાત્રા
- ડૉ. જય ઝોજા

કરીશું અને પશ્ચિમના દેશોમાં હવે જ્યારે આ બધી બાબતો અંગે જાગરૂકતા આવી છે અને ત્યાં આ મલ્ટીનેશનલ કંપનીઓના ઉત્પાદનોનું વેચાણ ઘટી રહ્યું છે ત્યારે તેમણે ભારત અને અન્ય વિકાસશીલ દેશોમાં કેવો પર્ગઈ જમાવવા માંડ્યો છે એ વિશે પણ વાત માંડીશું. આને માટે તેમના ટાગેટ છે આપણાં બાળકો. નાનપણથી જ વિવિધ માધ્યમો દ્વારા તેમને આ પીણાંઓ પ્રત્યે આકર્ષિત કરીને પોતાના બેનકમાં ખાતાંઓ નાણાંથી ફાટફટ કરવાની પેરવી કરી રહ્યા છે. આપણે ત્યાં પણ હોશે-હોશે મા-બાપ પોતાના નાનાં-નાનાં ભૂલકાંઓને આવા પીણાં પીવડાવે છે. શહેરોમાં લગભગ દરેક બંધે પાટીમાં આવા જ પીણાંઓના ગ્લાસ ભરી-ભરીને બાળકોને પીરસવામાં આવે છે. મા-બાપને પોતાને જ કદાચ ખ્યાલ નથી હોતો કે આ કોલ્ડ ડ્રિંક્સના નામે તેઓ બાળકોના પેટમાં ઝેર ઠાલવી રહ્યાં છે અને તેમને જાતભાતના રોગ ભેડમાં આપી રહ્યા છે.

આપણા બેવકૂફ, લુચ્યા, બંધા અને ધોણિયા નેતાઓ આપણા ભારતીય સ્વાસ્થ્યવર્ધક પીણાંઓને ઉત્તેજન આપવાને બદલે આ મલ્ટીનેશનલ કંપનીઓની સાથે કુલડીમાં ગોળ ભાંગીને આપણા આરોગ્ય સાથે ચેડાં કરી રહ્યા છે.

તમારાં સંતાનોમાં સંસ્કાર રેડી વડીલો માટે પ્રેમ, સદ્ભાવ અને આદરથી સમજ કેળવજો

આપણી સંયુક્ત કુટુંબ પ્રથા એ આપણા દેશની મહા મૂકી છે. સંસ્કાર અને સંસ્કૃતિને જીવંત રાખનાર એક અતૂટ કડી છે. કુટુંબના વડીલો સહુજબનો મહામૂલ્ય બન્યા છે. ગાંધી બાપુ કે સરદાર પટેલ કે રવિશંકર રાવલ કે મેઘાણીની આત્મકથાઓ વાંચતાં જે પ્રેરણા મળે છે તે જીવનને સદમાંઈ દોરનાર દીવડો બની રહે છે. એમના અનુભવો, એમની જીવનગાથા વાંચી યુવા પેઢી અને સહૃદયી વડીલોને પણ સદા પ્રેરણા મળી રહે છે. જીવનમાં આવી પડતી દુ:ખદ ખળોમાં નિરાશ થવાને બદલે આશાનું કિરણ પ્રગટાવી જીવનને મધમધવું બનાવવા પ્રેરે છે.

વડીલોની આત્મકથા વાંચતાં કેવા સંઘર્ષો વચ્ચે જીવનનો ઉછેર થયો, કેવી કપરી પરિસ્થિતિમાં જીવનનું ઘડતર થયું અને કેવી હિંમતથી જીવનની મહાન સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી એ વાંચી જે રીતે જીવન ઘડાય છે અને એક મહામાનવ બનનાના એ સૌના પ્રયાશોને આવકારતાં ગર્વ સાથે આનંદ થાય છે. વડીલોના પ્રેરણાત્મક લેખો કે પુસ્તકો વાંચ્યા પછી કેટલાક તારણે મેં કાઢ્યાં છે. આપણા જુવાન અને નાનામોટા સહુ સહૃદયી વાચકો માટે બહુ આવકારદાયક અને ઉત્તમ જીવન ઘડવા જીવનમાં ઉતારવામાં જેવા આ કેટલાક સત્યો જે અહીં સંક્ષિપ્તમાં મૂક્યા છે તેને અપનાવવાથી ઉત્તમ જીવન બની રહેશે અને 'હું માનવી માનવ થાઉં થો ઘણું' જીવન સૂચવેલી રહેશે.

→ જીવન એ ઈશ્વરની મહાન બક્ષિસ છે એમ સમજી જીવન ઘડતાં અને જીવતાં શીખવું જોઈએ.
→ હતાશાથી હારી ન જવું.
→ હિંમત કરી સામનો કરવો. કંઈ લાખો નિરાશામાં એક અમર આશા છુપાવે છે.
→ જે સમયે નસીબમાં જે લખ્યું છે જે મળ્યું તેને ગર્વથી સહર્ષ સ્વીકારતાં શીખો.
→ આવડીકાલ ઉજવવલ બની રહેશે એમ વિચારી જીવનને સદા મધમધવું રાખો.
→ સત્ય, અહિંસા, પ્રામાણિકતા અને વફાદારી ઉત્તમ જીવન ઘડતરના ચાર સ્તંભો છે.
→ માબાપે મોટા કરવા જાતને ઘસી બલિદાન આપ્યું તેમને કદી ભૂલશો નહિ, તરફોડશો નહિ અને વૃદ્ધાશ્રમમાં ઘકેલી ન મૂકશો.
→ તમારાં સંતાનોમાં સંસ્કાર રેડી વડીલો માટે પ્રેમ, સદ્ભાવ અને આદરથી સમજ કેળવજો.
→ કુટુંબ એ એક વટવૃક્ષનો સ્તંભ છે. તે સ્તંભ પ્રમના પાયાથી સહજ બનાવજો.
→ સંપીને રહેજો. કલહ, વિવાદ અને ઈર્ષ્યાથી સદા દૂર રહેજો.
→ પૈસા એ મહત્ત્વના છે પણ એની પાછળ દોષાઈ કદી જીવન વેડફી ન નાખશો.
→ સારા મિત્રો બની રહેજો અને સારા મિત્રો શોધજો. સર્વ ક્ષેત્રે વફાદારી જીવન ઘ્યેય બનાવજો.
→ પાડોશી જે સાચા સ્નેહી છે એમ સમજી પડોશી સાથે સારા સંબંધ રાખજો.
→ હું માનવી માનવ થાઉં તો ઘઉં જેવી સર્વમ પ્રમાણમાં દીપ પ્રગટાવું.

વાચક મિત્રો, આવાં ઘણાં તારણો વડીલોના મહાગૃથો વાંચવામાંથી તારવી શકાશે. સૌના જીવન ઘડતરમાં એ પ્રેરણાત્મક બની રહેતાં એક ઉત્તમ જીવન ઘડશો તો વાચનનો સદુપયોગ કર્યાનો આત્મસાત અનુભવશો. વાંચવાની ટેવ પાડજો અને એ જીવનભર ટકાવી રાખજો.

- jaygajjar26@gmail.com